

UCHWAŁA Nr LIII.383.2023

RADY GMINY RACIĄŻ

z dnia 28 listopada 2023 r.

**w sprawie ustanowienia programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu”
na lata 2024-2028”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023, poz. 40 ze zm.), art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), w związku z uchwałą nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028 (M.P z 2023r., poz. 881), Rada Gminy Raciąż uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się program osłonowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Raciąż.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i wchodzi w życie 1 stycznia 2024 roku.

Przewodnicząca Rady Gminy

Grażyna Rogowska

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY Nr LIII.383.2023
RADY GMINY RACIĄŻ
z dnia 28 listopada 2023 r.

Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. podjęła uchwałę nr 149 w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028 (M.P z 2023r., poz. 881).

Dzięki przyjętemu wieloletniemu rządowemu programowi „Posiłek w szkole i w domu” przez Radę Ministrów, Gmina Raciąż ma możliwość ustanowić i przyjąć program osłonowy, który pozwoli na pozyskanie wsparcia finansowego na realizację zadań własnych określonych w art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Tak więc dofinansowanie umożliwi pomoc w zakresie dożywiania dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole, uczniów i młodzieży szkolnej, a także osób i rodzin znajdujących się w różnych, trudnych sytuacjach wymienionych w art 7 w/w ustawy o pomocy społecznej.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY

Grażyna Rogowska

Załącznik nr 1
do uchwały Nr LIII.383.2023
Rady Gminy Raciąż
z dnia 28 listopada 2023 r.

1. Wstęp:

Problem niedożywienia oraz nieprawidłowego sposobu żywienia dzieci i młodzieży stanowi odwieczny dylemat współczesnego społeczeństwa. Niedożywienie oznacza niedostarczenie odpowiedniej liczby posiłków w ciągu dnia, a także spożywanie posiłków ubogich w składniki odżywcze, takie jak: białka, witaminy, węglowodany i składniki mineralne. Ich niedobór może przyczynić się do licznych zaburzeń organizmu, a w konsekwencji do zahamowania prawidłowego rozwoju fizycznego i psychicznego dziecka. Staje się to często powodem odrzucenia przez rówieśników.

Dzieci uczęszczające do szkół podstawowych nie odżywiają się w sposób niezbędny dla ich prawidłowego rozwoju tzn. wychodzą do szkoły bez śniadania, przychodzą do szkoły bez drugiego śniadania, nie jedzą codziennie obiadu. Dzieci niedożywione mają problem z nauką, koncentracją, przejawiają agresję w kontaktach z rówieśnikami, są wykluczone z grupy rówieśniczej.

Według nauczycieli, w szkołach podstawowych prowadzone są różne działania w zakresie dożywiania dzieci, jednak ciągle są one niewystarczające i powinno się je rozszerzać. W związku z tym konieczne jest podwyższenie kryterium do korzystania ze wsparcia w zakresie dożywiania do 200% kryterium dochodowego wynikającego z art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Program osłonowy „Posiłek w szkole i w domu” zapewnia pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak też dzieciom wychowujących się w rodzinach pozostających w trudnej sytuacji.

W ramach Programu, gmina otrzymując dofinansowanie może udzielać pomocy w formie posiłku, zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

2. Podstawa prawna

Program jest programem wieloletnim w rozumieniu art. 136 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.). Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028, zwany dalej „Programem”, jest programem wspierania finansowego gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym określonych w art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy

społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901) oraz organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zakresie realizacji zadań, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900 i 1672).

Program wpisuje się w aktualne ramy strategiczne rozwoju kraju wyznaczone przez „Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)” przyjętą przez Radę Ministrów dnia 14 lutego 2017 r. jako jeden z dwóch głównych obszarów koncentracji działań w Strategii (obok rozwoju zrównoważonego terytorialnie) w ramach realizacji Celu II: „Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony”, Obszar: „Spójność społeczna”, a w ramach niego pkt 3 „Wsparcie grup zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem oraz zapewnienie spójności działań na rzecz integracji społecznej”(str. 164–166).

Zakłada się, że w zakresie modułów 1 i 2 wsparcie finansowe dla gmin z Programu będzie realizowane na podstawie art. 115 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a w zakresie modułu 3 na podstawie art. 90u ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 oraz z 2023 r. poz. 1234).

3. Cele programu:

Program ma charakter modułowy. W jego skład wchodzi trzy moduły, z których każdy ma charakter indywidualny i kierowany jest do innej grupy adresatów.

Celem modułu 1 i 2 Programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych, niepełnosprawnych i samotnych.

W zakresie modułu 1 i 2 Programu przewiduje się udzielenie pomocy w jednej z trzech form:

- 1) posiłek,
- 2) świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności,
- 3) świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.

Celem modułu 3 Programu jest wzmocnienie opiekuńczej funkcji szkoły podstawowej poprzez tworzenie warunków umożliwiających spożywanie przez uczniów posiłku w trakcie pobytu w szkole.

W ramach modułu 3 Programu udzielone będzie wsparcie finansowe organom prowadzącym, na zadania Programu realizowane przez:

- publiczne szkoły podstawowe, w tym szkoły zorganizowane w zespołach szkół, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii,
- publiczne szkoły artystyczne realizujące kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej.

Program jest elementem lokalnej polityki społecznej gminy w zakresie:

- poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach,
- poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży,
- kształtowania właściwych nawyków żywieniowych.

4. Moduły wchodzące w skład programu:

4a. MODUŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

W ramach otrzymywanych środków z budżetu państwa gminy udzielają wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe wysokości 200% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy:

- 1) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- 2) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej - w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko nie spełnia wymagań, o których mowa powyżej, a wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka, o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. Przyznawanie takiej formy pomocy, nie wymaga ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej w sprawie.

Liczba dzieci i uczniów, którym udzielono pomocy w ww. sposób nie może przekroczyć 20% liczby dzieci i uczniów otrzymujących posiłek w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w ramach Programu w poprzednim miesiącu kalendarzowym, a w miesiącu wrześniu tej liczby z miesiąca czerwca.

4b. 2 MODUŁ DLA OSÓB DOROSŁYCH

Gmina może udzielić wsparcia w postaci posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 200% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy, osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym.

Gmina może zorganizować dowóz posiłków dla tych grup mieszkańców.

4c. 3 MODUŁ ORGANIZACJI STOŁÓWEK ORAZ MIEJSC SPOŻYWANIA POSIŁKÓW W SZKOŁACH

Moduł 3 dotyczący wzmocnienia opiekuńczej funkcji szkoły podstawowej poprzez tworzenie warunków umożliwiających spożywanie przez uczniów posiłku w trakcie pobytu w szkole.

W ramach tego modułu przewiduje się następujące działania:

- 1) doposażenie i poprawę standardu funkcjonujących stołówek (własna kuchnia i jadalnia) lub doposażenie stołówek, które obecnie nie funkcjonują, tak aby mogły zostać uruchomione, lub stworzenie nowych stołówek;
- 2) wsparcie w zakresie adaptacji i wyposażenia pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków, tzw. jadalni.

Wsparcia dla danej szkoły udziela się w ramach tylko jednego działania.

Realizacja ww. działań może być prowadzona w formie zakupu:

- 1) usług remontowo- adaptacyjnych służących poprawie standardu funkcjonowania stołówek szkolnych lub miejsc spożywania posiłków;
- 2) niezbędnego wyposażenia kuchni w stołówkach szkolnych;
- 3) niezbędnego wyposażenia miejsc spożywania posiłków.

5. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU.

1. Koordynatorem Programu na szczeblu Gminy Raciąż jest wójt. Realizatorem jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jako samorządowa jednostka pomocy społecznej, przy udziale właściwych samorządowych jednostek organizacyjnych gminy np. placówek oświatowych, do których uczęszczają dzieci i młodzież z terenu gminy Raciąż.

Pomoc w zakresie dożywiania przyznaje Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w drodze decyzji administracyjnej, w trybie określonym w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, na wniosek osoby zainteresowanej albo innej osoby za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Do zadań wójta należy przekazywanie rocznej informacji o realizacji modułu 1 i 2 Programu w gminie do właściwego wojewody.

2. Realizatorem modułu 3 Programu na terenie gminy jest wójt jako organ prowadzący publiczne szkoły podstawowe, w tym artystyczne realizujące kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej.

Zadaniem organu prowadzącego jest:

1. Weryfikacja wniosków dyrektorów szkół pod względem prawidłowości i kompletności danych zawartych w tych wnioskach.
2. Wystąpienie do wojewody właściwego ze względu na siedzibę szkoły z wnioskiem o udzielenie wsparcia finansowego.
3. Kontrola sposobu i terminowości wykonania zadań, na które zostało przyznane wsparcie.
4. Ocena efektów realizacji modułu 3 Programu i złożenie sprawozdania wojewodzie.

6. FINANSOWANIE PROGRAMU

1. Na realizację modułu 1 oraz modułu 2 Programu, gmina otrzyma wsparcie finansowe udzielane na podstawie art. 115 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. ustawy o pomocy społecznej.
2. Na realizację działań przewidzianych Programem gmina może otrzymać dotację, jeżeli udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 40% przewidywanych kosztów realizacji zadania.
3. Na uzasadniony, pisemny wniosek wójta (burmistrza, prezydenta miasta) wojewoda może wyrazić zgodę na zwiększenie dotacji, z tym że udział środków własnych gminy nie może wynosić mniej niż 20% przewidywanych kosztów realizacji zadania.
4. Na uzasadniony, pisemny wniosek wójta (burmistrza, prezydenta miasta) wojewoda może wyrazić zgodę na zwiększenie dotacji do 5% środków finansowych z przeznaczeniem na dowóz posiłków w gminie dla osób, o których mowa w pkt III.2.2., z tym że udział środków własnych gminy nie może wynosić mniej niż 20% przewidywanych kosztów realizacji zadania, o którym mowa w pkt 2.
5. Dotację przyznaje wojewoda na wniosek wójta (burmistrza, prezydenta miasta).
6. Wysokość dotacji jest ustalana między wojewodą a wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta), z uwzględnieniem w szczególności liczby dzieci i młodzieży oraz innych osób wymagających pomocy, kosztów dowozu posiłków, a także sytuacji finansowej gminy.
7. Niewykorzystana dotacja podlega zwrotowi na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Wysokość środków z budżetu państwa na realizację działań przewidzianych Programem określa ustawa budżetowa na dany rok budżetowy.
8. Środki, o których mowa w pkt 2 i 3, planowane są w budżetach wojewodów oraz w rezerwie celowej budżetu państwa.
9. Na realizację modułu 3 Programu organ prowadzący szkoły może otrzymać wsparcie w postaci dotacji celowej. Program zakłada obowiązkowy wkład finansowy lub rzeczowy organów prowadzących w wys. 20% środków niezbędnych na realizację dotowanego zadania w Programie. Zakres realizowanych zadań modułu 3 Programu mogą stanowić wyłącznie wydatki bieżące. Niewykorzystana dotacja podlega zwrotowi na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

7. MONITOROWANIE PROGRAMU

Z realizacji Programu sporządzane są kwartalne i roczne sprawozdania. Roczna informacja o realizacji Programu wójtowi przekazuje do wojewody w terminie do 20 stycznia następnego roku.

Po zakończeniu realizacji zadań modułu 3 Programu planuje się przeprowadzenie ewaluacji ex post.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY

Grażyna Rogowska